

Samenvatting jaarverslag 2023 commissie zending HHK

Algemeen

In 2023 is de commissie zending zeven keer bijeen geweest in een reguliere vergadering op het kerkelijk bureau in Veenendaal. Eén keer heeft de commissie online vergaderd. Daarnaast is er een heisessie geweest, waarin de commissie zich intensief bezonnen heeft op het beleid met betrekking tot Malawi voor de komende jaren.

De samenstelling van de commissie is ongewijzigd gebleven.

De commissie zending heeft zich op haar functioneren bezonnen tijdens een zelfevaluatie. De zelfevaluatie vond plaats nadat alle leden afzonderlijk gereageerd hadden op een aantal vragen. De zelfevaluatie heeft geleid tot beter inzicht in het eigen functioneren.

Notitie 'ZHHK en uitzendingen'

In 2023 heeft de generale synode ingestemd met het beleidsdocument 'ZHHK en uitzendingen'. In deze notitie wordt gesteld dat ZHHK bij nieuwe uitzendingen graag samenwerkt met zendingsorganisaties en kerkenraden, maar ook zelf uitzendingen zal blijven verzorgen op de velden waar zij werkzaam is. Dat geldt Malawi, Suriname en eventuele nieuwe werkvelden die op haar weg geplaatst worden. ZHHK zal het werk op de bestaande werkvelden voortzetten, maar eveneens op zoek gaan naar mogelijkheden om zending te bedrijven onder niet eerder bereikte mensen. Daarnaast is het ondersteunen van de uitzending van HHK-leden een belangrijke pijler van het zendingswerk.

De hoofdlijnen van de notitie vormen een wezenlijke bouwsteen voor het meerjarenbeleidsplan 2025-2029, dat in 2024 aan de generale synode zal worden voorgelegd [2023 Notitie ZHHK en uitzendingen vastgesteld.pdf \(hersteldhervormdekerk.nl\)](https://www.hersteldhervormdekerk.nl/2023/Notitie_ZHHK_en_uitzendingen_vastgesteld.pdf).

Samenwerking met andere organisaties

Er is regelmatig contact met andere organisaties die werkzaam zijn in de werkgebieden van ZHHK. Het contact met de GDC is het meest frequent. Elk kwartaal vindt met deze laatste een afstemmingsoverleg plaats.

In het verslagjaar zijn de contacten met HHK-leden die uitgezonden zijn voor andere zendingsorganisatie geïntensiveerd. Eind 2023 was er contact met vijftien HHK-leden die werkzaam zijn voor een andere zendingsorganisatie. Twee daarvan hebben geen behoefte aan financiële steun, omdat daarin op andere wijze ruimschoots voorzien wordt. De overige dertien ontvangen jaarlijks een financiële bijdrage. Vijf ervan betreffen uitzendingen voor Wycliffe Bijbelvertalers, twee voor MAF. Vanuit het zendingsbureau wordt meegeleefd met al deze leden van de kerk, die vaak op eenzame posten getrouw hun werk doen.

Alvorens tot ondersteuning van zendingswerkers overgegaan wordt, vraagt ZHHK de instemming met de uitzending van de kerkenraad van de gemeente waar de betreffende HHK-leden aangesloten zijn.

Werkveld Malawi

Voor het eerst, sinds de samenwerking tussen ZHHK en de RPC ontstond, was er in 2023 geen zendingspredikant in het land aanwezig om kerk en Bijbelschool te ondersteunen. Desondanks mocht het werk in de gemeenten en op de Bijbelschool voortgang vinden.

In overleg met de generale synode is besloten gedurende 2023 de steun aan lopende projecten voort te zetten, maar vooralsnog geen nieuwe projecten op te starten. Het gewijzigde jaarplan voor 2023 werd in maart door de generale synode vastgesteld.

Diepgaand onderzoek

Het plotselinge vertrek van de zendingspredikant in december 2022 was aanleiding voor het uitvoeren van een diepgaand onderzoek naar verleden en toekomst van het zendingswerk in Malawi.

Naar aanleiding van de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek heeft de commissie zending beleidsuitspraken geformuleerd, die het uitgangspunt vormen voor het beleid in de komende jaren en als zodanig ook in het meerjarenbeleidsplan 2025-2029 opgenomen zullen worden. Samengevat

1. CZ besluit vanaf 2024 de voortgang van het kerkelijk leven in de RPC en het functioneren van de Bijbelschool onder bepaalde voorwaarden te faciliteren;
2. CZ realiseert zich dat het leiden naar zelfstandigheid van de RPC een zaak van lange adem is. Omdat het leiden naar zelfstandigheid een zaak van lange adem is, wil CZ zich voor een lange periode committeren en richt zij zich daarbij primair op het geestelijke aspect.
3. ZHHK wil m.n. vormgeven aan het speerpunt onderwijs en vorming.
4. Het is de verantwoordelijkheid van de RPC zelf om te evangeliseren in Malawi. ZHHK ziet het als haar verantwoordelijkheid om het gesprek erover te voeren en zo mogelijk te adviseren en/of te faciliteren.
5. ZHHK voelt zich geroepen een bijdrage te leveren aan de zelfstandigheid van de RPC.
6. Vanuit het besef dat zendingswerk in Malawi lange-termijnwerk is, onderkent ZHHK de noodzaak tot het opnieuw uitzenden van een zendingswerker naar Malawi.

Contacten

Er zijn in het verslagjaar veel contacten geweest met de RPC in Malawi, mede met het oog op de door het vertrek van de zendingspredikant ontstane situatie en het uit te voeren onderzoek.

In november heeft een werkbezoek plaatsgevonden van twee bestuursleden en de manager zending. Tijdens dit bezoek zijn, onder voorbehoud van instemming door de generale synode, de voornemens van commissie zending met betrekking tot het beleid voor de toekomst gedeeld en besproken. De kern van het nieuwe beleid is dat de synod council zelf verantwoordelijkheid neemt voor de kerk, op weg naar haar zelfstandigheid en dat ZHHK haar daarbij onder bepaalde voorwaarden steunt en adviseert.

Tijdens het werkbezoek is gebruik gemaakt van twee metaforen. De eerste betreft de routekaart voor de toekomst. Het is aan de synod council om die routekaart op weg naar zelfstandigheid op te stellen. Ze kan zich daarbij laten adviseren door ZHHK. De tweede betreft de plaats van ZHHK in het geheel. Deze zal niet meer de bestuurdersrol op zich nemen, maar plaatsnemen op de achterbank van het voertuig dat RPC heet. Om de gewenste transitie in de komende jaren goed te laten verlopen, is de aanwezigheid van een Nederlandse zendingswerker gewenst. De commissie zending en de synod council stellen samen een profiel op van deze nieuwe zendingswerker, waarna de werving van de nieuwe zendeling in de eerste helft van 2024 kan beginnen.

Voortgang van het werk

Voor het eerst in 2023 werden, onder verantwoordelijkheid van het 'youth committee', activiteiten opgezet voor de jeugd in de vorm van toerustingsconferenties. Ook is gewerkt aan de bemensing en taakomschrijving van de 'educational board', waardoor deze meer op afstand het beleid van de Bijbelschool kan vaststellen en de uitvoering ervan kritisch kan begeleiden.

Op de Bijbelschool vond de diplomering van negen studenten plaats, waarna deze een plaats in de kerk toegewezen zullen krijgen om daar als predikant bevestigd te worden.

Aan het eind van het jaar werd de jaarlijks synodevergadering gehouden, waarop in een vrije verkiezing vrijwel de hele synod council werd herkozen, een signaal dat het orgaan een redelijke mate van vertrouwen geniet binnen de kerk.

De vertaling van het commentaar van Matthew Henry in het Chichewa is vrijwel voltooid. De druk van de nog resterende delen van het Oude Testament is in voorbereiding. De verwachting is dat het project in de eerste helft van 2024 volledig afgerond kan worden. Met het verschijnen van deze boeken, hebben de ambtsdragers een verantwoord theologisch werk in handen, dat gebruikt kan worden bij de wekelijkse preekvoorbereiding. Daarnaast zijn boekjes met korte Bijbelstudies verschenen in het Chichewa over diverse Bijbelboeken, van de hand van ds. C.J.P. van der Bas en ds. A.J. Schalkoort.

In het verslagjaar is, onder leiding van dhr. Ju, een auto aangeschaft ten behoeve van de synod council. Ook zijn enkele motoren en fietsen aangeschaft ten behoeve van de predikanten, die op zondag vaak een lange reis moeten maken om hun gemeenten te bedienen.

Werkveld Suriname

De commissie zending hecht eraan haar dankbaarheid uit te spreken dat het werk in Suriname door kon gaan. Tegelijk merkt zij op dat het werken onder de inheemse bevolking niet eenvoudig is en met ups en downs gepaard gaat. Als ergens duidelijk is dat zendingswerk niet opbloeit door de inzet van de werkers alleen, dan is het wel hier. Dagelijks wordt de afhankelijkheid van de zegen van de Heere over de verkondiging van Zijn Woord ingeleefd. Dat dan ook de gebeden vanuit de HHK vermenigvuldigen of de Heere ook in Suriname Zijn Koninkrijk wil uitbreiden en zondaren wil brengen tot overgave aan Zijn Zoon, Jezus Christus.

Kerkbouw in Powakka

Er is dringend behoefte aan een kerkgebouw in Powakka, voor de zondagse diensten, het kinder- en jongerenwerk en de overige activiteiten. De commissie erkent die behoefte en wil daarin graag tegemoet komen. In 2023 is de kerkbouw mede door een bouwkundig adviseur voorbereid. Begin 2024 is een onderzoeksrapport naar de commissie gestuurd, als voorbereiding op de besluitvorming voor de te bouwen kerk. De verwachting is dat de kerkbouw in 2024 gerealiseerd kan worden.

Kinder- en jeugdwerk

Het kinder- en jongerenwerk is in 2023 verplaatst naar Philipusdorp, omdat het huis in Powakka niet meer beschikbaar was. Dat betekent dat de kinderen en jongeren opgehaald en weer teruggebracht moeten worden. De kinderclub wordt door meer dan 30 kinderen bezocht.

De contacten met de jongeren zijn goed. Enkele keren per jaar wordt een Bijbelstudieweekend georganiseerd, al of niet in samenwerking met een gemeente in de omgeving.

Pastorsconferenties

Het zendingsteam (zendingswerkster Marijke van der Plaat en pastor Andre) is betrokken bij de organisatie van pastorsconferenties in Para. De eerste conferentie heeft in april plaatsgevonden. Er zijn plannen om vanaf 2024 jaarlijks drie conferenties te organiseren, om zo in een periode van drie jaar een min of meer afgerond toerustingsaanbod te presenteren. De commissie voert het gesprek over inhoud en vorm van deze conferenties en streeft naar een grotere mate van betrokkenheid erbij.

Contacten

In april heeft een werkbezoek plaatsgevonden van twee bestuursleden en de manager zending.

In september, rond de zendingsdag, is het team gedurende een week in Nederland geweest. In die week heeft een ontmoeting plaatsgevonden met de commissie zending en zijn gesprekken gevoerd met het landenteam en met de manager zending.

In december ten slotte, heeft de manager zending, samen met de bouwkundig adviseur, het land bezocht.

Ten slotte

Tijdens het werkbezoek zijn de gewijzigde statuten van de 'Stichting Surinaamse Zending – Hersteld Hervormde Kerk' op het notariskantoor vastgesteld en ondertekend door de voorzitter van de commissie zending.

Met het oog op de begeleiding van de gemeentezang volgen enkele jongeren muzieklessen in de stad. In de beide gemeenten is nauwelijks sprake van inheems leiderschap. Het team stimuleert dat leden van de gemeente verantwoordelijkheid nemen voor datgene wat plaatsvindt, zodat er uiteindelijk een zelfstandige gemeente zal ontstaan, die zelf in staat is om keuzes te maken en beslissingen te nemen. Hierboven is aandacht gegeven aan een aantal 'bijzondere' activiteiten in de beide gemeentes. Het meest bijzondere is echter, dat het Woord verkondigd en voorgeleefd mag worden. De Heere gebiede er Zijn zegen over.

Plannen tot uitbreiding

De commissie zending bezint zich op uitbreiding van het werk in de toekomst en wel om twee redenen. In de eerste plaats vanwege de nood dat velen in deze wereld het Woord van God niet of slechts zeer ten dele kennen. En vervolgens omdat de financiële situatie van ZHHK uitbreiding ook daadwerkelijk mogelijk maakt.

Zambia

In 2023 heeft ZHHK onderzoek gedaan naar een mogelijke betrokkenheid bij het Covenant College in Petauke, een Bijbelschool op gereformeerde grondslag in de oostelijke provincie van Zambia. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in samenwerking met Stichting Stéphanos, die enkele veldwerkers heeft uitgezonden naar het gebied waar de Bijbelschool gevestigd is. De betrokkenheid zal mogelijk bestaan uit het leveren van een financiële bijdrage om te voorkomen dat de school zal moeten sluiten en een eventuele uitzending van een Nederlandse theoloog die helpt om het curriculum verder gestalte te geven en de directeur zal bijstaan bij de uitvoering van zijn taken. De synode heeft in november ingestemd met de voortzetting van het onderzoek en ziet uit naar nadere voorstellen, zo mogelijk al in de loop van 2024.

Karamoja, NO Oeganda

Tevens is in 2023 onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om een zendingsbijdrage te leveren in Karamoja, NO Oeganda. Vanuit dit achtergebleven gebied kwam een verzoek om theologisch onderwijs te mogen ontvangen. Die vraag is door NET Foundation beantwoord met het geven van een basiscursus. Die cursus behoeft echter verdieping. Vervolgens is aan ZHHK gevraagd of deze in dit opzicht iets kan betekenen. ZHHK onderzoekt nu de mogelijkheid om een zendingspredikant uit te zenden die jonge pastors in deze regio verder onderwijs geeft en als mentor voor hen fungeert. Dit onderzoek zal op verzoek van de generale synode in 2024 gecontinueerd worden.

Financiën

De baten zijn op elk onderdeel aan de inkomstenkant hoger uitgevallen dan begroot. Zowel bij de reguliere inkomstenbronnen (collecten, giften en zendingsbussen) als bij de incidentele (overige baten en nalatenschappen) is er sprake van een aanzienlijke toename. In totaal zijn de inkomsten ruim € 180 (=22%) hoger dan begroot. De Commissie Zending ziet deze toename als vrucht op de intensivering van de contacten en de communicatie met de plaatselijke zendingscommissies en gemeenten. De (voorgenomen) uitbreiding van de zendingswerkzaamheden en de samenwerking met andere zendingsorganisaties werkt hierbij stimulerend in de geef-bereidheid van de gemeenteleden en diaconieën.

De lasten van de ZHHK zijn in 2023 lager uitgevallen dan begroot, t.w. € 773 werkelijk versus € 926 begroot. Een verschil van € 153, zijnde 17% lager dan begroot. Het verschil komt vrijwel geheel voor rekening van de lager dan begrote uitgaven voor Malawi.

Per saldo is er in 2023 € 217 meer ontvangen dan besteed. Dit bedrag is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Zending, die daarmee een omvang bereikt van € 2.2 mln. Deze gelden zijn bedoeld voor toekomstige zendingsprojecten. Dankzij de forse omvang van de reserve, is uitbreiding van het zendingswerk naar meerdere werkvelden (Zambia en Karamoja) verantwoord en gewenst.